

فصل 22

حسابهاي استاني

مبانی نظری تهیه حسابهای منطقه ای بر اساس تعاریف، مفاهیم، طبقه بندیها و روشهای سیستم حسابهای ملی پیشنهاد شده توسط سازمان ملل متحد تنظیم شده است. سیستم مزبور برای اولین بار در سال 1953 به صورت مجموعه ای فرموله شده تحت عنوان یک سیستم حسابهای ملی منتشر شد. این مجموعه در سال 1968 مورد تجدید نظر قرار گرفت. آخرین تجدید نظر سیستم حسابهای ملی (SNA) در سال 1993 صورت گرفت که توسط 5 نهاد بین المللی: سازمان ملل، صندوق بین المللی پول، بانک جهانی، سازمان همکاری و توسعه اقتصادی و کمیسیون جامعه اروپایی به تصویب رسیده است.

سابقه تاریخی تهیه و تنظیم حسابهای منطقه ای در دنیا به سال 1951 و به والتر ایزارد برمیگردد. اولین تجربه محاسبه حسابهای اقتصادی در سال 1953 در کشور ایتالیا و پس از آن به تدریج در تعدادی از کشورهای اروپایی از قبیل آلمان، اتریش، نیوزلند و استرالیا و نیز کشورهایی که از نظر تقسیمات جغرافیایی و سیاسی نسبتاً غیر متمرکز بوده اند صورت گرفته است.

در کشور ما در سالهای قبل از پیروزی انقلاب اسلامی دو برابر توسط مشاوران خارجی و با استفاده از روشهای غیر مستقیم برای تهیه برخی از حسابهای منطقه ای صورت گرفته است که به عنواب یک اقدام جدی در این زمینه نمی تواند تلقی شود. بعد از پیروزی انقلاب و به دلیل اشتیاق گروهی از مسئولین برای استفاده از حسابهای منطقه ای رد برنامه ریزی منطقه ای، فعالیتهای موردی و مقطعی

ای

در تعدادی از سازمان برنامه و بودجه استان فارس کاملاً از دیگر استانها عمل کرده و در طول سالهای 65-1362 با استفاده از روشهای تولید، هزینه و نیز با انجام برآوردهای کارشناسی محصول ناخالص داخلی استان فارس را برای یک دوره یازده ساله (سالهای 63-1353) به قیمت های ثابت و جاری برآورد نمود.

حسابهای منطقه ای مجموعه ای از اطلاعات آماری است که به صورت جامع و هدفمند مطالعه کمی و منظم فعالیت های اقتصادی یک منطقه مشخص را برای یک دوره زمانی معین که معمولاً یک سال است امکان پذیر می سازد. به عبارت دیگر نقشی را که حسابهای ملی در کل کشور به عهده دارد حسابهای منطقه ای همان نقش، اهمیت و کاربرد را در سطح منطقه دار است.

حسابهای منطقه ای نقش شایان توجهی در برنامه ریزیهای منطقه ای دارد به طوریکه تحقق اهداف برنامه ریزی منطقه ای بدون استفاده از یافته های حسابهای منطقه ای امکان پذیر نیست. آمارهای منطقه ای قابل اطمینان، سازگار و مناسب، پی ریزی محکمی را برای سیاستگذاری در جهت کاهش نابرابریهای اقتصادی و اجتماعی بین مناطق فراهم می کند. با استفاده از آمارهای مناسب است که می توان به روشنی مناطقی را که نیاز به حمایت دارند شناسایی کرده و میزان نابرابریها را اندازه گیری نمود. ضمن اینکه مدیریت علمی و پیشرفته در هر سطح جغرافیایی نیازمند اطلاعات دقیق و مفصل است.

در تهیه حسابهای منطقه ای ابتدا تنظیم حساب تولید که اولین حساب و مهمترین آنهاست در نظر گرفته شده است. هدف کلی حساب تولید، محاسبه محصول ناخالص داخلی منطقه به منظور استفاده در سیاستگذاریها و برنامه ریزیهای اجتماعی و اقتصادی منطقه است. در استان کهگیلویه و بویراحمد تهیه و جمع آوری حسابهای منطقه ای از سال 1379 آغاز شده است.

22-1- محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار و ارزش افزوده در بخشهای عمده اقتصادی (میلیارد ریال)

1382	1381	1380	1379	شرح
41420	/4	/6	/3	ارزش
	36744	30674	32557	افزوده.....
			
/1	/1	799/5	576/9	کشاورزی ، شکار و
1294	1094			جنگلداری.....
			

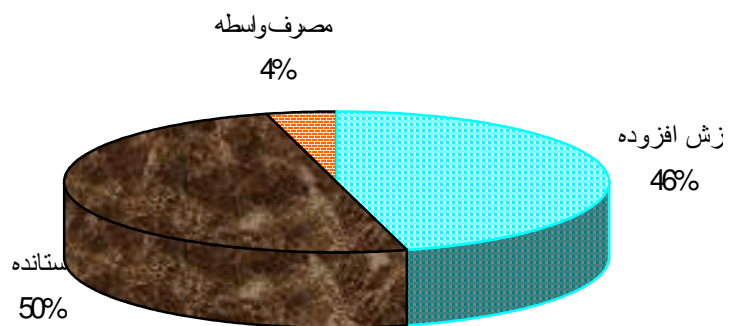
				ای
16/3	11/5	4/6	3/5	ماهگیری.....
			
			
			
/8	/4	/3	/3	معدن.....
36325	32483	27442	29996
			
240/4	308/8	134/4	147/1	صنعت.....
			
			
31/3	40/2	23/4	35/0	تأمین برق و گازو آب.....
			
397/8	344/0	342/0	252/7	ساختمان.....
			
			
672/9	630/8	506/5	410/4	عمده فروشی ، خرده فروشی ، تعمیر وسایل نقلیه وکالاها هتل و رستوران.....
40/4	29/0	21/6	18/6
			
317/8	257/4	207/2	162/5	حمل و نقل ، انبارداری و ارتباطات.....
			
72/6	73/5	46/3	32/1	واسطه گریهای مالی.....
			
529/3	384/1	270/0	220/0	مستغلات ، کرایه و خدمات کسب وکار.....
			

سالنامه آماری استان کهگیلویه و بویراحمد
22- حسابهای منطقه

434/3	354/7	292/4	236/1	ای اداره امور عمومی ، دفاعی و تأمین اجتماعی.....
623/4	441/0	336/4	277/1	آموزش.....
377	247/1	205/0	150/4	بهداشت و مددکاری اجتماعی.....
46/6	44/8	43/0	38/8	سایر خدمات عمومی ، اجتماعی ، شخصی و خانگی.....
125/8	90/6	56/8	37/6	خالص مالیات بر واردات.....
131/9	110/8	72/1	48/2	مالیات بر واردات
-6/1	-20/2	//	//	سویسید بر واردات.....
/8	/0	/4	/9	محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار.....
41545	36835	30731	32594	

مأخذ - مرکز آمار ایران .

نمودار 1-22- میزان ارزش افزوده، ستانده و مصرف واسطه بخشهای عمده اقتصادی: 1382

مبنا جدا اول 1-22، 2-22-
22 و 3-22

22-2- ستانده بخشهای عمده اقتصادی
(میلیارد ریال)

ای

1382	1381	1380	1379	شرح
/8 45310	/2 40115	/2 33303	/7 34480	جمع
/4 2119	/7 1737	/8 1308	974/4	کشاورزی ، شکار و جنگلداری.....
26/3	18/6	10/8	8/3	ماهگیری.....
/7 37480	/9 33503	/6 28345	/0 30607	معدن
702/2	870/8	376/3	347/7	صنعت.....
83	73/4	42/7	51/0	تأمین برق و گازو آب.....
968/9	818/6	809/8	589/5	ساختمان.....
843/4	789/9	640/1	498/1	عمده فروشی ، خرده فروشی ، تعمیر وسایل نقلیه وکالاها هتل و رستوران.....
72/8	52/9	40/4	34/7

سالنامه آماری استان کهگیلویه و بویراحمد
22- حسابهای منطقه

				ای
443/4	367/0	290/0	227/9	حمل و نقل ، انبارداری و ارتباطات.....
91/9	88/4	57/8	39/8	واسطه گریهای مالی.....
701/3	486/7	321/2	246/6	مستغلات ، کرایه و خدمات کسب وکار.....
581/1	445/5	366/2	293/8	اداره امور عمومی ، دفاعی و تأمین اجتماعی.....
684/1	498/5	376/9	311/2	آموزش.....
449/9	301/7	258/9	197/7	بهداشت و مددکاری اجتماعی
62/6	61/5	57/7	53/0	سایر خدمات عمومی ، اجتماعی ، شخصی و خانگی.....
				مأخذ - مرکز آمار ایران .

22-3- مصرف واسطه بخشهای عمده اقتصادی
(میلیارد ریال)

ای				شرح
1382	1381	1380	1379	
/8	/9	/6	/4	جمع
3890	3370	2628	1923
825/3	643/7	509/3	397/5	کشاورزی ، شکار و جنگلداری.....
10/1	7/2	6/2	4/8
				ماهیگیری.....
/9	/5	903/3	610/7
1154	1020			معدن
461/8	561/9	241/9	200/6
				صنعت.....
51/7	33/2	19/3	16/0
				تأمین برق و گازو آب.....
571/1	474/6	467/8	336/8
				ساختمان.....
170/5	159/1	133/6	87/8
32/4	23/9	18/8	16/1	عمده فروشی ، خرده فروشی ، تعمیر وسایل نقلیه وکالاها هتل و رستوران.....

سالنامه آماری استان کهگیلویه و بویراحمد
22- حسابهای منطقه

				ای
125/6	109/6	82/9	65/3	حمل و نقل ، انبارداری و ارتباطات.....
19/2	14/8	11/5	7/7	واسطه گریهای مالی.....
172	102/6	51/2	26/6	مستغلات ، کرایه و خدمات کسب وکار.....
146/7	90/8	73/8	57/7	اداره امور عمومی ، دفاعی و تأمین اجتماعی
60/7	57/5	40/5	34/1	آموزش.....
72/9	54/6	53/9	47/3	بهداشت و مددکاری اجتماعی.....
15/9	16/7	14/7	14/2	سایر خدمات عمومی ، اجتماعی ، شخصی و خانگی.....
				مأخذ - مرکز آمار ایران .